

สรุปความรู้
เรื่อง การจัดทำกรอบแผนบูรณาการวิจัยและนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ – 1 มีนาคม 2562
ณ ห้องประชุม 801 กรมพัฒนาที่ดิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำและนำเสนอข้อเสนอแผนบูรณาการวิจัยและนวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้จากการประชุมฯ ครั้งที่ 1

2. เพื่อให้ข้อเสนอแผนการวิจัยของกรมฯ มีความสอดคล้องกับกรอบการวิจัยและนวัตกรรมของ วช. และได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการอบรม ได้แก่ ผู้บริหารกรมพัฒนาที่ดิน วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ผอ.กอง/สำนัก ผชช. และ ผอ.กลุ่ม/ฝ่าย ภายใต้หน่วยงานวิชาการ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 250 คน

วิทยากร : รศ.ดร.ชาลี นาวานุเคราะห์ ที่ปรึกษากรมพัฒนาที่ดิน

: รศ.ดร.ชลอ ลิ้มสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา วช.

: นายธาดา สุชะปนพันธ์ ที่ปรึกษาด้านอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

: ดร.อภิสม อินทราวัฒน์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

จากการเข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว สรุปความรู้ ดังนี้

กรอบโครงสร้างข้อเสนอโครงการวิจัยตามแผนบูรณาการ

- 1 ชื่อเรื่อง ต้องไม่ใช่ประโยคคำถาม สั้นกระชับรัด สื่อความหมายของปัญหาและเรื่องที่จะทำการวิจัย
- 2 หลักการและเหตุผล ระบุปัญหาและความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษาวิจัย ว่ามีปัญหายุ่งยากกับอะไร ศึกษาโดยวิธีการหรือแบบจำลองอะไร ได้ผลผลิตและผลลัพธ์อะไร เป็นประโยชน์มากน้อยอย่างไร
- 3 สมมติฐาน เป็นการคาดการณ์ผลการศึกษา ว่าเมื่อศึกษาแล้วจะได้ผลผลิต (output) หรือนำผลผลิตไปใช้อะไรได้บ้าง หรือเมื่อมีการศึกษาแล้ว สามารถป้องกันการเกิดผลที่ไม่ต้องการได้
- 4 กรอบแนวคิด เพื่อวางแผนการวิจัยในภาพรวมทั้งหมด ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ปัญหา ขบวนการขั้นตอน และผลการศึกษารวม
- 5 วัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่เราศึกษาแล้วต้องเกิดผลผลิต
- 6 ตรวจสอบเอกสาร ควรตรวจสอบเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 7 เอกสารอ้างอิง ต้องครบถ้วน
- 8 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา ลำดับขั้นตอนตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ ลำดับขั้นตอนและวิธีการศึกษาในแต่ละขั้นตอนไปจนได้ผลผลิตของวัตถุประสงค์ข้อนั้น
- 9 แผนการปฏิบัติงาน ต้องสอดคล้องกับขั้นตอน และวิธีการศึกษาตามรายชื่อของวัตถุประสงค์

- 10 แผนงบประมาณ ต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ
- 11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งเป็นผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) ตามวัตถุประสงค์รายข้อ
- 12 ประวัตินักวิจัย ที่ปรึกษาและผู้ร่วมงานวิจัย ประกอบด้วย ประวัติการศึกษาให้ครบถ้วนในระดับอุดมศึกษา รายชื่อผลงานวิจัยและผลงานการตีพิมพ์เอกสารวิชาการ สำเนาเอกสารการได้รับสิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร

สรุปข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำข้อเสนอการวิจัยของกรม

- 1 การตั้งโจทย์ปัญหาหรือโจทย์วิจัย ไม่เป็นงานใหม่ ไม่เป็นทางเลือกใหม่ ไม่เป็นงานเพิ่มเติม พัฒนาต่อยอดงานเดิม ไม่คุ้มค่า ไม่น่าสนใจ ไม่เกิดความรู้ใหม่ หรือความก้าวหน้า ทางวิชาการ
- 2 ชื่อโครงการวิจัย ชื่อภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง
- 3 ความสำคัญและที่มาของปัญหา ไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงปัญหา และความสำคัญของปัญหาที่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับโจทย์วิจัย สาระของเนื้อหาขาดความสำคัญต่อเนื่องกัน ขาดความเข้มข้น ความสมบูรณ์ที่น่าเสนอ การทบทวนวรรณกรรมมีการไล่ประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องมากเกินไป ทำให้เยิ่นเย้อ จับสาระไม่ได้ มีการอ้างอิงข้อมูลทางสถิติแต่ไม่มีการอ้างอิงที่มาของข้อมูล
- 4 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย นำประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมาเขียนเป็นวัตถุประสงค์
- 5 ทฤษฎี สมมติฐาน และกรอบแนวคิดของโครงการ ยังขาดความเข้าใจในการเขียนสมมติฐานที่เหมาะสม ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดการทบทวนวรรณกรรมที่ดี และไม่มีเอกสารอ้างอิงที่ครอบคลุมในประเด็นที่ศึกษา
- 6 การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง การตรวจเอกสารบางโครงการไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัย นำเอาความรู้ หรือข้อมูลที่ตรวจหาได้จากเอกสารแหล่งต่างๆ มาแสดง หรือวางเรียงกันไว้
- 7 วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล ดำรับการทดลองไม่เหมาะสม การวางแผนการทดลองไม่สอดคล้องกับโจทย์ปัญหา และวัตถุประสงค์ ระเบียบวิธีวิจัยและการวางแผนการทดลองไม่ถูกต้องตามหลักสถิติ มีการวิเคราะห์ข้อมูลผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแต่ไม่มีข้อมูลระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์
- 8 ระยะเวลาทำวิจัย แผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย และงบประมาณของโครงการวิจัย ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินการจริง ไม่แจกแจงรายละเอียดของกิจกรรม งบประมาณที่ตั้งค่าเบี่ยงลิ้งที่פקค่าวัสดุ สูงเกินไปและมีความซ้ำซ้อนกัน
- 9 แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ไม่มีการจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่เป้าหมายอย่างชัดเจน
- 10 เอกสารอ้างอิง มีการตรวจเอกสารที่มีการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ หรือที่มีผู้ทำมาแล้วน้อย ระบบการอ้างอิงไม่เป็นสากล ไม่ครบถ้วน
- 11 ประวัตินักวิจัย กรอกประวัติไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ และมีคณะผู้วิจัยไม่ครบถ้วนในทุกสาขาที่จะศึกษา
- 12 การเขียนแผนงานวิจัย มีโครงการย่อยมากเกินไป

สรุปประเด็นจุดอ่อนของโครงการวิจัยที่ วช. ไม่สนับสนุนในการเสนอของบประมาณ

- 1 เนื้อหาสาระขาดความเข้มข้น และความสำเร็จที่น่าเสนอ โดยเฉพาะประเด็นหลักการและเหตุผล และการตรวจเอกสาร เนื่องจากขาดความเข้าใจในความหมายและความสำคัญของหัวข้อต่างๆ
- 2 ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีการทดลอง และกิจกรรมไม่สอดคล้องกัน
- 3 มีการตรวจเอกสารที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ หรือมีผู้ทำมาแล้วน้อย
- 4 วิธีการทดลองและแผนการดำเนินการกิจกรรมการวิจัยไม่ชัดเจน ตอบวัตถุประสงค์ไม่ได้
- 5 มีจุดอ่อนรวมกันหลายประเด็น ทำให้ข้อเสนอการวิจัยบกพร่อง แสดงถึงความไม่ใส่ใจในการทำงาน

การเขียนข้อเสนอการวิจัยที่ดี

- 1 มีโจทย์ของปัญหาที่ชัดเจน มีคำตอบที่ทำได้จริง
- 2 มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องตอบโจทย์ของปัญหาที่ชัดเจน และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประโยชน์ อย่างเป็นรูปธรรม
- 3 มีกระบวนการของขั้นตอนและวิธีการวิจัยที่ถูกต้อง
- 4 มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน
- 5 เสนอเป้าหมาย ผลผลิต และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเรื่อง
- 6 ทุกประเด็นของโครงการมีความสมบูรณ์ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
- 7 การเขียนมีลำดับขั้นตอน มีเหตุมีผล ใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง กระชับ ชัดเจน ไม่วกวน
- 8 คณะนักวิจัยมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง